

IOAN VELICA

LUPENI '77

Remember

Editura Info,
Craiova 2007

IOAN VELICA

LUPENI '77
REMEMBER

**- Editura Info -
Craiova 2007**

Coperta I : „3 august 1977” – Poarta 2 Lupeni

Foto: Antonoiu Dumitru

Coperta II: Ceau escu la tribun !

Foto: Ion Liciu (1937-1995)

Tehnoredactare computerizat : prof. Drago - tefan Velica

*Aceast lucrare apare cu sprijinul Consiliului de Coordonare
al Sindicatului Liber al E.M. Lupeni*

REMEMBER

Acum, la 30 de ani de la greva minerilor de la Lupeni din 1977, aducem un prinos de recunoștință solidarității de breșă a minerilor care au demonstrat că împreună sunt o forță pusă în slujba binelui.

Să nu-i uităm pe ortacii noștri, să le povestim copiilor și nepoților de vremurile când MINERUL era un simbol al curajului, bărbăției și credinței în ceea ce face.

DUMNEZEU să-i aibă în pază și să le ocrotească
FAMILIILE!

Consiliul de Coordonare
al Sindicatului Liber de la
E.M.Lupeni

ÎNVA DE LA TOATE

(din lirica norvegian)

Înva de la apă și ai statornic drum
Înva de la flăcări, c toate-s numai scrum
Înva de la umbră, și taci și veghezi
Înva de la stâncă, cum neclintit și crezi
Înva de la soare, cum trebuie să-ai
Înva de la piatră, cât trebuie să spui
Înva de la vântul ce-ădie pe poteci
Cum trebuie prin lume de liniștit și treci.
Înva de la toate, c toate-și sunt surori
S treci frumoși prin viață, și poți frumoși și mori
Înva de la vierme, c nimeni nu-și uită
Înva de la năfră, și fii mereu curat
Înva de la flăcări, ce avem de ars în noi
Înva de la apă și nu dai înapoi
Înva de la umbră și fii smerit ca ea
Înva de la stâncă și -nduri furtuna grea
Înva de la soare, ca vremea să-o cunoști
Înva de la stele, c -n cer sunt numai oști
Înva de la greieri, când singur ești și cântă
Înva de la lună și nu te înspăimântă
Înva de la vulturi, când umerii și-și grei
și dute la furnică și vezi povara ei
Înva de la floare și fii gingaș ca ea
Înva de la păsări și fii mai mult în zbor
Înva de la toate c totu-și trec tor
Ia seama, fiu al jertfei, prin lumea care treci
S -nveși din tot ce piere, cum și trăiești în veci.

LUPENI - 1-3 AUGUST 1977
OPOZIȚIA DESCHISĂ ÎN ROMÂNIA SUB REGIMUL
DICTATORIAL AL LUI NICOLAE CEAUȘESCU

În cadrul Bibliotecii Sighet (Editor Romulus Rusan), sub egida Fundației Academia Civică, București, a apărut, în anul 1997, cartea profesorului Dennis Deletant de la Universitatea din Londra (născut în anul 1946), unul dintre cei mai avizați cercetători ai istoriei noastre contemporane, „România sub regimul comunist”, în care cititorii români, mai ales cei tineri, vor putea

să descopere în paginile acestei cărți un trecut văzut mereu la timpul prezent, prin prisma tiraniei și suferinței.

Astfel, la paginile 157-160, referitor la greva minerilor din Valea Jiului, citim următoarele:

„Greva minerilor din 1977 din Valea Jiului a fost cea mai importantă sfidare lansată de un grup de muncitori puterii comuniste din România de la potopul de proteste din București, Iași și Cluj, prilejuit de revolta ungară din 1956. Prima relatare a unui martor ocular despre greva aparține lui Istvan Hosszu, un miner din Valea Jiului, care a părăsit România în 1986, și a fost difuzată într-un interviu acordat postului de radio „Europa Liberă” la 17 iulie 1986. (Conform prof. Dennis Deletant această relatare este mai detaliată decât cea furnizată într-un scurt interviu dat după revoluție de unul dintre conducătorii grevei Costică Dobrescu, cotidianului „România Liberă” din 13 ianuarie 1990).

Scânteia grevei a constituit-o legea din iulie 1977 care desființase pensiile de invaliditate pentru mineri și ridicase vârsta de pensionare de la 50 la 55 de ani. În semn de protest față de

aceast hot râre, minerii de la Lupeni au hot rât s între în grev , iar Hosszu, care lucra într-o min învecinat , a hot rât s vad cu ochii lui ce se întâmpl la Lupeni. A sosit la 1 august i a g sit cam 35.000 de mineri înghesui i în subteranele minei, încercând s aud ce spunea Ioan (cunoscut i drept Constantin) Dobre, ef de brigad la mina Paro eni, G. Jurc , inginer la mina Lupeni, i o femeie, al c rei nume Hosszu nu i-l mai amintea, care era efa tineretului comunist din Lupeni. Potrivit lui Hosszu, aceste trei persoane încercau s calmeze spiritele minerilor, care cereau o întâlnire cu Ceau escu.

Mul imea începuse s scandeze „Lupeni '29!”, „Lupeni '29!”, o referire la greva minerilor din 1929 de la Lupeni, ce fusese folosit de propaganda comunist ca simbol al luptei muncitore ti împotriva capitalismului. Nu era nici urm de director de min sau de Securitate i acest lucru l-a f cut pe Hosszu s cread c era o mi care tactic deliberat a autorit ilor ca s preîntâmpine agravarea situa iei. Dobre i Jurc au c zut de acord ca cel dintâi, fiind miner – i, ca atare, mai aproape de ortacii s i (Jurc era inginer) – s alc tuiasc o list a cererilor minerilor pe care s-o prezinte la o adunare de mas de la mina Lupeni. Se cerea reducerea zilei de munc de la 8 la 6 ore, revenirea la vârsta de pensionare de 50 de ani, o reevaluare a criteriilor de concediu de boal , locuri de munc pentru so iile i fiicele minerilor, recrutarea unui personal medical competent, care s lucreze în mine, i prezentarea obiectiv a grevei de c tre mijloacele de informare în mas . („*La greve des mineurs roumains en 1977. Un temoignage*” în „*L'Autre Europe*”, pag. 11-12, 1986, pag.156). Dobre a prezentat aceste revendic ri la adunarea de mas de la 3 august, unde au fost aprobate în unanimitate.

Ceau escu – care se afla în concediu la Neptun – a delegat imediat o comisie guvernamental care s se ocupe de criz i s-a decis ca Ilie Verde , membru al Comitetului Politic Executiv, care r spunea de economie, Constantin B b l u,

ministrul Minelor, Clement Negru, primarul ora ului Petro ani, i Ghinea, primarul ora ului Lupeni, s fie trimi i s discute cu minerii. Ace tia inten ionau, f r îndoial, s -i conving pe mineri s înceteze greva, dar nu li s-a dat prilejul s procedeze acest fel. Au fost înghesui de mineri, i chiar lovi i, când au încercat s -i croiasc drum spre biroul directorului minei. Lui Verde i s-a spus c minerii nu aveau încredere în el, dat fiind c în elase Comitetul Central cu privire la adev rata situa ie din Valea Jiului, i i s-a indicat s -l contacteze pe Ceau escu, cerând ca secretarul general s vin la Lupeni s discute direct cu minerii plângerile acestora.

În acest scop, Dobre, Jurc i femeia anonim de la UTC au hot rât s -l transfere pe Verde la „Palatul Cultural” din Lupeni, de unde-l putea chema pe Ceau escu pe o linie de telefon special . Acolo, sub supravegherea unui grup de mineri, Verde a repetat cuvintele care î-au fost dictate: „Veni i îmediat, v rog, situa ia este grav !”. Pentru a preîntâmpina transmiterea oric ror altor detalii i pentru a-l face pe Ceau escu s în eleag c Verde era efectiv sechestrat, unul dintre minerii din escort a trântit telefonul în furc .

Ceau escu a sosit în aceea i zi cu un convoi de ma ini negre, care au încercat s for eze trecerea prin masele de mineri. Nu au reu it, iar Ceau escu a fost nevoit s se dea jos din ma in , pentru a- i croi drum c tre biroul directorului minei, în timp ce minerii scandau lozinci („Ceau escu i minerii!”, „Ceau escu i poporul!”), pe care Dobre îi convinsese în prealabil s le rosteasc în semn de încredere în conduc torul partidului. Potrivit lui Hosszu, Ceau escu a fost luat total prin surprindere la vederea unui num r atât de mare de protestatari.

Ochii-i fugeau de la dreapta la stânga i era clar zguduit de scena v zut . Dobre a întrebat mul imea dac s lase mai întâi pe secretarul general s vorbeasc sau dac trebuie s se fac mai întâi cunoscut lista plângerilor lor. Minerii au optat pentru

cea de-a doua variantă, iar revendicările au fost citite în prezența greviștilor.

Ceau a luat atunci microfonul din mâinile lui Dobrescu și a declarat cu o voce tremurătoare: Tovaristi! Nu aceasta este calea...Aceasta este o rușine pentru întreaga noastră țară...O rușine! Am luat nota de plângeri voastre. Am început direct cu cererea de scurtare a zilei de muncă. În încercarea de a distorsiona țara noastră care a stat la baza hotărârii de a omorî, Ceau a pretins că, de fapt, conducerea partidului hotărâse să reducă orele de muncă, dar această decizie s-a ciocnit de opoziția minerilor. Acest insult la adresa inteligenței minerilor a provocat replica: „Nu noi! Bandiții! Ho țării!”. Ceau a propus atunci ca scurtarea programului de lucru să se introducă treptat la minele din Lupeni și apoi și la alte mine. Această propunere a fost întâmpinată cu lozinca: „ase ore pe zi de mâine”. Ceau s-a înfuriat vizibil surprins de cetezanii oamenilor care îndrăzneau să-și exprime punctul de vedere în prezența sa. A coborât la nivelul amenințărilor: „Dacă nu vă întoarceți înapoi la muncă, vom fi nevoiți să nu ne mai purtăm cu voi cum nu îi!”. Aceste amenințări au fost întâmpinate cu huiduieli prelungite și cu strigăte de „Jos Ceau!””. Atmosfera s-a mai liniștit doar după ce Dobrescu a apelat la calm și le-a cerut minerilor să-l lase pe secretarul general să termine ce avea de spus.

Ceau a folosit prilejul pentru a vorbi pe o notă conciliantă, acceptând o reducere a zilei de muncă la ase ore în întreaga Vale a Jiului și fiind de acord să construiască fabrici care să dea de muncă familiilor minerilor. A promis că nu vor fi luate măsuri de represalii împotriva celor care organizaseră greva și că toți cei care se făcuseră vinovați de nemulțumirile minerilor vor fi trași la răspundere. După ce s-au făcut aceste promisiuni, minerii s-au dispersat și unii chiar s-au reîntors la muncă în schimbul de noapte. Dar a doua zi, 4 august, în ciuda promisiunilor lui Ceau, Valea Jiului a fost declarată „zonă

închis , a fost trimis armata, iar Securitatea a început reprimările. A fost deschis o anchetă pentru a se afla cine era la originea grevei, iar în lunile următoare câteva sute de mineri au fost trimiși în lagăre, la Canalul Dunăre – Marea Neagră .

Faptul că mijloacele de informare în masă românești nu au relatat despre greva din Valea Jiului dovedea totală subjugare a presei, că unele au fost manipulate de regim, și ilustra tactica interdicției totale în materie de difuzare folosită de autorități în întreaga perioadă postbelică , pentru a bloca ajungerea unor informații potențial dăunătoare până la populație. Accesul la informație este esențial individului pentru a se apăra împotriva autorității, după cum manipularea este importantă pentru guvernarea care caută să se protejeze. Acest control al mijloacelor de limitarea protestului și în inocularea unui simț de izolare și de dezamăgire printre protestatari, jucând în același timp un rol de automatizare: dacă nu se relatează nici o opoziție față de regim, atunci majoritatea opiniei publice nu numai că presupunea că nu a existat altceva, dar, pornind de la această presupunere, pune sub semnul întrebării însuși rostul exprimării opoziției.”

LISTA CU REVENDIRILE DIN VALEA JIULUI ***3 AUGUST 1977 – LUPENI –***

1. Anularea, imediat și necondiționat , a noii Legi a Pensiilor de Asigurări Sociale de Stat.
2. Începând cu ziua de mâine (n.n.04.08.1977), să se decreteze program de lucru de 6 ore pe zi pentru toți minerii din bazinul carbonifer al Văii Jiului.
3. Să nu se lucreze în subteran mai mult de 36 de ore/săptămână calendaristic .
4. Trecerea la sistemul de lucru, 36 ore/săptămână și nu fie însoțit de diminuarea salariilor de bază a muncitorilor din subteran.

5. Reevaluarea și reorganizarea planurilor de producție în conformitate cu posibilitățile concrete din fiecare exploatare minieră din Valea Jiului.
6. Eliminarea angajamentelor politice de suplimentare a planurilor de producție.
7. Mărirea planurilor de producție să fie realistă și direct proporțională cu performanțele și randamentele noilor tehnici și tehnologii miniere și cu îmbunătățirea condițiilor sociale și de trai ale muncitorilor.
8. Să se acorde echipamente de protecție (căști, cizme, salopete) din trei în trei luni.
9. Toți funcționarii și personalul TESA, din întregul bazin minier, să nu mai fie plătiți din realizările de producție ale muncitorilor din subteran.
10. Eliminarea totală a penalizărilor salariale.
11. Crearea de locuri de muncă pentru soțiile și fiicele minerilor.
12. Minerii să beneficieze de bilete cu preț redus în stațiunile de tratament.
13. Plata certificatelor medicale să nu mai fie condiționată de aprobarea și semnăturile secretarilor de partid și a președinților de sindicat de la exploatarea minieră.
14. Eliminarea obligativității muncii voluntare pentru obținerea de aragaze, garsoniere și apartamente.
15. Suplimentarea fondurilor de investiții pentru construcții de noi locuințe și pentru mineri.
16. Construirea de noi spitale și magazine de aprovizionare cu alimente în toată Valea Jiului.
17. Eliminarea cartelării alimentelor.
18. Aprovizionarea continuă din belug a Văii Jiului cu produse agro-alimentare.
19. Eliminarea întreruperilor de apă caldă și rece din locuințele minerilor.
20. Suplimentarea numărului de aragaze în Valea Jiului.

21. Demiterea ministrului minelor, a primarilor din Valea Jiului și schimbarea conducerii Centralei Cărbunelui de la Petroani, a exploatarilor miniere, precum și a secretarilor de partid și a președinților de sindicat de la unitățile miniere.
22. Nici un grevist să nu fie arestat, anchetat sau persecutat în urma mitingului grevist de la Lupeni. Să se transmită în direct, la radio și televiziune, toată demonstrația grevistă a minerilor.

**CE S-A REALIZAT DIN „LISTA CU REVENDICĂRILE
MINERILOR DIN VALEA JIULUI” DUPĂ
GREVA DIN 1-3 AUGUST 1977 DE LA LUPENI**

1. Începerea la pensie până în 1989 s-a făcut la vârsta de 50 de ani la cerere, obligatoriu fiind 20 de ani efectuați în subteran. După anul 1989 s-a ieșit la pensie la vârsta de 45 de ani cu obligativitatea efectuării a 20 de ani de muncă în subteran.

2. Din 1 septembrie 1977 s-a trecut la programul de lucru de 6 ore pe 4 schimburi și conform Decretului nr.330/1977, art.3, personalul unităților miniere din Valea Jiului care lucrează în subteran, primesc gratuit la intrarea în schimb, o masă caldă.

3. Până în anul 1989 s-a lucrat 6 zile pe săptămână iar din 1990, 5 zile pe săptămână. S-a mai lucrat în zilele de sâmbătă și duminică pe bază de comandă cu plata posturilor sau compensat în zi de repaus.

4. Trecerea la programul de lucru de 6 ore/zi nu a afectat sistemul de salarizare.

5. O bună perioadă s-a ținut cont de realitatea alonării planurilor de producție la fiecare mină în parte conform capacităților concrete existente, dar influența politicului

„Patriei mai mult c rbune!” a bulversat întregul sistem carbonifer care nu i-a mai revenit niciodat .

6. Angajamentele politice nu au încetat i au dat na tere la apari ia cuvântului de „mas minier ”. Eviden a produc iei pân în anul 1991 se inea la produc ia brut extras . Numai din anul 1992 se evideniaz produc ia net extras la minele din Valea Jiului.

7. O perioad s-a inut cont de preliminarii de produc ie realiste, apoi datorit noilor „eroi ai muncii socialiste” i a „ini iativelor muncitore ti” s-a s rit din nou calul.

8. Echipamente de protec ie a muncii i echipamente de lucru s-au acordat conform contractelor colective de munc .

9. Func ionarii i personalul TESA s-au pl tit în func ie de realiz rile exploat rii miniere (îndeplinirea planului de produc ie).

10. În condi iile de nerealizare a planului de produc ie s-au practicat în continuare penaliz ri care au ajuns pân la 30-35%.

11. S-au creat locuri de munc pentru so iile i fiicele minerilor din Valea Jiului, în acest sens înfiinându-se urm toarele întreprinderi: 1 septembrie 1977 – Intreprinderea comercial mixt Vulcan; decembrie 1977 se d în folosin Spitalul municipal Petro ani; în 1977 se d în folosin Casa de Oaspe i i Cantina C.M.V.J. Petro ani; 6 august 1978 – Hotel „Central” (apoi „Tulipanul”) Petro ani; septembrie 1978 Intreprinderea de tricotaje Petro ani; 1 septembrie 1978 Intreprinderea de administrare a c minelor i cantinelor din Valea Jiului; în 1978 ia fiin Intreprinderea de repara ii i între inere a utilajului minier (I.R.I.U.M.) Petro ani; 1 iunie 1979 se d în folosin Fabrica de confec ii Vulcan; în 1979 se înfiin eaz Intreprinderea de preparare a cuar ului Uricani; în 1980 intr în produc ie es toria de m tase Lupeni; în acela i an se d în folosin Fabrica de mobil din Petrila; 1 iunie 1981 – declan area Ac iunii

„HUILA” Câmpu lui Neag pentru punerea în valoare a noilor rezerve de carbune în bazinul Vii Jiului; 1 august 1982 – inaugurarea Complexului Sportiv “JIUL” Petroani cu un stadion de 20.000 de locuri pe scaune și o pistă olimpică de atletism; 20 noiembrie 1982 se deschide în folosință Complexul Comercial „JIUL” Petroani, sectorul nealimentar; 1982 – se deschide în folosință noua clădire a Liceului economic și de drept administrativ din Petroani; ianuarie 1983 – se deschide în folosință Complexul Comercial „JIUL” din Petroani, sectorul alimentație publică și alimentară cu o suprafață de 8400 mp; iunie 1984 – se înființează la Petroani Antrepriza de construcții civile ferate (A.C.C.F.); 1984 – au început lucrările de construcții a Preparăției Uricani; în același an se deschide în folosință magazinul general „PETRILA”; 1 aprilie 1985 se înființează cu sediul în Petroani Stația de utilaj de construcții și transport (S.U.C.T.), aparținând de C.M.V.J. Petroani; în același an intră în circuitul producției Secția de sere și solarii Lupeni; se deschide în folosință noul Oficiu PTTR din orașul Petrila; intră în funcțiune la Lupeni o moară modernă de mare capacitate; au început lucrările de construire a căii ferate normale Uricani – Valea de Brazi; 1 iunie 1986 – se înființează Intreprinderea Minieră Lonea-Pilier; 5 august 1986 - Intreprinderea Minieră Valea de Brazi dă primele tone de carbune (în anul 1986 a produs 58.816 tone); 1 septembrie 1986 – ia ființă Intreprinderea Minieră Câmpu lui Neag; 19 septembrie 1986 – se deschide în folosință Hotelul „PETRO ANI”; 1 mai 1987 – încep lucrările de deschidere și amenajare a Intreprinderii Miniere Isroni; 1 mai 1987 se înființează Intreprinderea Minieră Petrila-Sud (Prima tonă s-a dat în 18 ianuarie 1987 când începe activitatea de Intreprinderea Minieră Lonea-Pilier); 6 septembrie 1987 se deschide „Sala de jocuri sportive” din Petroani a Clubului Sportiv local cu 300 de locuri; 25 octombrie 1987 s-a pus sub tensiunea de 27.000 V linia de contact și instalațiile aferente acesteia pe tronsonul de

cale ferat Lupeni – Bârbănteni; 1987 intrat în producție. Preparația Livezeni; 29 aprilie 1988 se dă prima tonă de carbune din pregătiri în subteran la Intreprinderea Minieră Câmpu lui Neag; 29 mai 1988 s-a dat în folosință un nou tronson de cale ferată pe linia dublă electrificată dintre stațiile Petroani – Bânbănteni; 4 mai 1989 a fost declarat oraș Aninoasa prin comasarea localităților Aninoasa și Iscroni.

12. S-a beneficiat de reduceri la biletele de odihnă și tratament pentru mineri și familiile lor.

13. Plata certificatelor medicale nu mai era condiționată de aprobarea și semnăturile secretarului de partid și a președintelui de sindicat, dar „pentru o mai mare influență a celor doi s-a menținut semnarea certificatelor medicale, fără a se hotărî de către ei plata sau neplata”. Semnăturile celor doi pe certificatele medicale erau obligatorii.

14. „Munca voluntară” s-a sistat dar s-a inventat alta: condiția de a primi un apartament, garsonieră, era ca „viitorul locatar” să lucreze în afara orelor de program la muncile necalificate organizate de Consiliul Popular – sectorul administrativ – edilitar-gospodăresc.

15. S-au suplimentat fondurile de investiții pentru construcții de noi locuințe pentru mineri în toate localitățile Vii Jiului.

16. Construirea de noi spitale și magazine de aprovizionare cu alimente s-au evidențiat la punctul 11 referitor la crearea locurilor de muncă.

17. Cartelarea alimentelor s-a continuat cu precizarea că de aceste rații să beneficieze numai locuitorii Vii Jiului.

18. Aprovizionarea cu produse agro-alimentare s-a făcut încontinuu la piețele din orașele Vii Jiului cu un mercurial obligatoriu.

19. Până în 1989 apa caldă în apartamente era furnizată în baza unui program de 3 ore pe săptămână câte 2 ore dimineața

sau dup -amiaza. Apa rece era furnizat numai ziua, 4 ore diminea a, 4 ore dup amiaza.

20. S-a suplimentat num rul de aragaze dar s-au pus condi ii: obligatoriu s fi c s torit, s ai un copil, s lucrezi i s ai domiciliul stabil în Valea Jiului.

21. Ministrul minelor, petrolului i geologiei Constantin B b l u (ministru din 27 ianuarie pân în decembrie 1977) a fost înlocuit cu Vasile Patiline (15 decembrie 1977 – 30 martie 1979). Centrala C rbunelui se desfiineaz i devine Combinatul Minier Valea Jiului (din 4 august 1977). La toate unit ile miniere din Valea Jiului s-au f cut schimburi la nivelul conducerilor administrative, politice i sindicale.

22. Acest lucru, referitor la arestarea i anchetarea celor implica i în greva minerilor de la Lupeni din 1-3 august 1977, nu a fost respectat. Au fost condam ri, str mut ri la alte unit i miniere din România, domiciliu for at, iar bazinul carbonifer al V ii Jiului a fost declarat „zon închis ”. Orice angajare sau transfer, era obligatoriu contrasemnat de directorul general al Combinatului Minier Valea Jiului sau în unele cazuri personal de ministrul minelor.

Referitor la transmiterea în direct a grevei de la Lupeni la TV i la radio, nu s-a realizat, iar tiri despre acest eveniment s-au auzit mult mai târziu!

„EPOCA NICOLAE CEAU ESCU” (CRONOLOGIE ISTORIC)

Aceast lucrare a fost elaborat de un colectiv de cercet tori de la Institutul de studii istorice i social-politice de pe lâng C.C. al P.C.R. i a ap rut la Editura tiin ific i Enciclopedic , Bucure ti, în anul 1988, în care se consemneaz fapte i realiz ri, inându-se cont de sugestiile minerilor din Valea Jiului.

- **3 august 1977** – Secretarul general al P.C.R., preedintele R.S. România, tovarul Nicolae Ceaușescu, face o vizită de lucru în Valea Jiului.
- **19 septembrie 1977** - Decret al Consiliului de Stat privind unele măsuri pentru atragerea personalului la locurile de muncă productive din subteran. De la 1 septembrie 1977, retribuirea tarifară ale acestei categorii de angajați vor fi majorate cu 5% față de cele în vigoare.
- **20 septembrie 1977** – Decret al Consiliului de Stat privind amnistierea unor infracțiuni. Persoanele care beneficiază de amnistie precum și persoanele care au beneficiat de amnistie în temeiul Decretului nr.115/7 mai 1977 sau al Decretului nr.147/1 iunie 1977, se vor scoate din evidența cazierului judiciar.
- **21-23 septembrie 1977** – La sediul C.C. al P.C.R. se desfășoară lucrările unei conferințe de lucru consacrate dezbaterii problemelor organizării și conducerii activității de partid, a tuturor domeniilor vieții economico-sociale, organizat din inițiativa secretarului general al P.C.R. tovarul Nicolae Ceaușescu.
- **26-27 octombrie 1977** – Plenara C.C. al P.C.R. dezbate Programul suplimentar de dezvoltare economico-socială a României pe perioada 1976-1980, Programul privind aprovizionarea de iarnă 1977-1978 a populației cu produse alimentare, Raportul privind îndeplinirea directivelor C.C. al P.C.R. din 1969 referitoare la îmbunătățirea continuă a asistenței medicale a populației, Planul de măsuri privind aniversarea a 2050 de ani de la crearea primului stat dac centralizat și independent.
- **9-10 noiembrie 1977** – Secretarul general al C.C. al P.C.R., preedintele R.S. România, tovarul Nicolae Ceaușescu, face o vizită de lucru în județul Hunedoara.
- **7 martie 1978** – Sub președinția secretarului general al P.C.R., tovarul Nicolae Ceaușescu, are loc o edință de

lucru la C.C. al P.C.R., pentru soluționarea unor probleme organizatorice și de cadre, cerute de organizarea în condiții tot mai bune a activității de conducere pe linie de partid și de stat. Secretarul general al P.C.R. subliniază în mod deosebit necesitatea întineririi unor sectoare de bază din economia națională, în vederea aplicării măsurilor de reorganizare pe baze noi a conducerii activității economico-financiare din România. Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R., hotărâște să se treacă la stabilirea ca indicatori principali de plan, pe baza cărora să se plătească și retribuția, a producției nete și a producției fizice. De asemenea, se cere să se pună un accent deosebit pe măsurile pentru realizarea și depășirea beneficiilor planificate în fiecare unitate economică; se indică să se facă în continuare eforturi pentru reducerea cheltuielilor materiale ale producției, economisirea tuturor materiilor prime, a energiei, îmbunătățirea normelor de consum în pas cu cele mai noi realități tehnice.

- **10 mai 1978** –edin de lucru la C.C. al P.C.R. prezidat de secretarul general al P.C.R., președintele R.S.România, tovarăul Nicolae Ceaușescu. Sunt analizate activitatea și metodele de muncă ale comitetelor județene de partid, ale unor organisme economice, în legătură cu modul de îndeplinire a sarcinilor planului de stat și trecerea la aplicarea în viață a hotărârilor C.C. privind introducerea noului sistem economic de autogestire a întreprinderilor, de autoconducere muncitorească.

- **iulie-august 1978** – Au loc, în întreaga țară, adunările generale ale oamenilor muncii din unitățile economice.

- **6 iulie 1978** – Marea Adunare Națională adoptă Legea privind asigurarea sănătății populației și Legea cu privire la organizarea și conducerea unităților socialiste de stat.

- **9 iulie 1978** – Primul bloc energetic de 330 MW al termocentralei Turceni (capacitate finală 2640 MW) este racordat la Sistemul Energetic Național.

- **4-8 septembrie 1978** – La București au loc lucrările celei de-a IX-a Conferințe internaționale de energetică industrială, cu participarea a peste 700 de specialiști din 8 țări.
- **20 decembrie 1978** – La Ateneul Român au loc lucrările Plenarei Consiliului Național al Oamenilor Muncii care dezbate raportul privind modul cum își desfășoară activitatea organele de conducere colectiv din centrale industriale și întreprinderi, planul de acțiune privind organizarea și desfășurarea adunărilor generale ale oamenilor muncii din perioada ianuarie-februarie 1979, programul privind extinderea aplicării reducerii șpt mâinii de lucru pe anii 1979-1980, proiectul de Lege privind obligația personalului muncitor încadrat în funcții de răspundere de a declara bunurile de valoare proprietate personală.
- **1 ianuarie 1979** – Generalizarea, în întreaga economie, a noului mecanism economico-financiar, inițiat prin Hotărârea Plenarei C.C. al P.C.R. din 22-23 martie 1978 cu privire la perfecționarea conducerii și planificării economico-financiare. Reglementarea juridică a funcționării noului mecanism s-a conturat încă în 1978.
- **martie 1979** – La termocentrala Rovinari este conectat la Sistemul Energetic Național ultimul bloc de 330 MW, puterea instalată totală a acestei unități fiind de 1720 MW.
- **29 martie 1979** – Plenara C.C. al P.C.R., sunt analizate raportul cu privire la efectivul, compoziția și structura organizatorică a partidului, la data de 30 decembrie 1978, raportul cu privire la necesitatea preschimbării documentelor de partid, raportul cu privire la activitatea desfășurată în anul 1978 de organele de partid, de statistici și organizațiile de masă pentru îndeplinirea politicii de cadre a partidului, raportul cu privire la rezolvarea sesizărilor, reclamațiilor și cererilor oamenilor muncii și raportul cu privire la activitatea internațională a partidului în 1978 și principalele orientări pe plan extern în anul 1979.

- **1 aprilie 1979** – Prin Decret al Consiliului de Stat se introduce ca indicator de bază valoarea producției nete (valoarea nou creată în activitatea productivă).
- **9-10 august 1979** – Vizita de lucru a secretarului general al P.C.R., președintele R.S.România, tovarul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarii Elena Ceaușescu, în județele Gorj, Hunedoara, Dolj, Mehedinți. Sunt vizitate obiective ale industriei acestor județe.
- **13 mai 1980** – Este pus în funcțiune, la mina Ploștina, prima mașină de abataj de fabricație românească, produsă de Întreprinderea de Utilaj Minier din Petroani.
- **1 noiembrie 1980** – Este dat publicității Decretul privind unele măsuri pentru stimularea personalului muncitor din industria extractivă care depășește producția planificată la extracția de fier, carbuni și alte materii prime.
- **19 decembrie 1980** – Marea Adunare Națională adoptă Legea investițiilor.
- **10 februarie 1981** – La furnalul de 3500 mc, cel mai mare din țară de pe platforma siderurgică Galați, se elaborează prima arjă de font.
- **6-8 aprilie 1981** – La București are loc Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor din România. Cei 2029 delegați reprezintă peste 7 milioane de membrii ai sindicatelor din România.
- **18 martie 1982** – Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. examinează realizarea Programului energetic pe cinci ani 1981-1985 și dezvoltarea potențialului energetic al țării până în 1990.
- **30 iunie 1982** – Decretul Consiliului de Stat privind stabilirea unor măsuri pentru gospodărirea judicioasă și reducerea în continuare a consumului de energie electrică, energie termică, gaze naturale și alți combustibili.
- **2-3 septembrie 1982** – Secretarul general al P.C.R., președintele R.S.România, tovarul Nicolae Ceaușescu,

împreună cu tovară Elena Ceaușescu, efectuează o vizită de lucru în județul Hunedoara.

- **7-8 octombrie 1982** – Are loc Plenara C.C. al P.C.R. care examinează, între altele, proiectul Legii privind participarea, cu prilejul activităților sociale, a oamenilor muncii din unitățile economice de stat la constituirea fondului de dezvoltare economică. (Marea Adunare Națională adoptă această Lege în 12 noiembrie 1982).

- **20 noiembrie 1982** – Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. examinează Programul privind valorificarea și dezvoltarea bazei de materii prime minerale și energetice primare.

- **10 decembrie 1982** – În prezența secretarului general al P.C.R., președintele R.S. România, tovară Nicolae Ceaușescu, și a tovară ei Elena Ceaușescu, are loc Conferința de lucru cu cadrele de conducere și specialiști din domeniul geologiei, industriei extractive și metalurgiei neferoase.

- **1 octombrie 1983** – Generalizarea în întreaga economie națională, a aplicării acordului global ca formă de organizare și retribuție a muncii.

- **2 octombrie 1984** – Inaugurarea Spitalului Județean din Deva, cu o capacitate de 460 de paturi.

- **februarie 1985** – Intră în producție mina Lupeni-Sud.

- **25 ianuarie 1986** – Este racordat la Sistemul Energetic Național prima turbină a Uzinei hidroenergetice Ostrovul Mic, din munții Retezat.

- **3 august 1986** – Sunt încheiate lucrările de punere în funcțiune a primului grup de 50 MW din cadrul Centralei electrice de termoficare pe bază de lignit de la Iași II-Holboca.

- **25-27 mai 1987** – Vizită oficială de prietenie în R.S. România a secretarului general al C.C. al P.C.U.S. Mihail Sergheevici Gorbaciov.

- **3 decembrie 1987** – Popula ia României ajunge la 23 milioane de locuitori prin na terea, la Bucure ti, la ora 0,01 a feti ei Elena N stase.
- **11 decembrie 1987** – Este dat în folosin linia ferat Deva – Brad. Distan a pe calea ferat între cele 2 ora e este acum de 36 km fa de 316 km cât era pe vechea rut .
- **23 martie 1989** – Ultima vizit de lucru a lui Nicolae Ceau escu în Valea Jiului, la Lupeni i Petro ani (Prima vizit a lui Nicolae Ceau escu la Lupeni a avut loc în 21 iunie 1962).

**COSTIC DOBRE – UNUL DIN FO TII LIDERI
AI MINERILOR DIN VALEA JIULUI LA
1-3 AUGUST 1977**

În perioada iulie 1975 – august 1977, Costic Dobre a lucrat la Intreprinderea Minier Paro eni, sectorul IV investi ii (galerii de deschidere) ca ajutor miner i miner ef de schimb, la sectorul I produc ie (abataje frontale), ca miner de r piri în abataj i ajutor de combainer la sectorul II produc ie (abataje frontale), ca miner de abataj. Ultima adres la care a locuit în Valea Jiului a fost în municipiul Vulcan, Strada Aleea Viitorului, bloc A-4, etaj 7, ap.43.

Printr-o scrisoare deschis transmis pre edintelui României, domnul Traian B sescu, Costic Dobre, afirma c în Raportul Tism neanu au fost publicate „inten ionat” afirma ii i relat ri false cu privire la persoana sa. Dobre atrage aten ia c în raportul men ionat prenumele s u nu a fost reprodus corect, în loc de Costic fiind trecut Ioan. Acesta este motivul pentru care Costic Dobre consider c drepturile sale au fost serios compromise „de pre edintele României personal”.

De altfel, Dobre a avut serioase probleme în anii '90, generate de această confuzie, mai ales când a cerut azil politic în Anglia i a fost obligat s demonstreze c , împotriva zvonurilor, el a fost unul dintre liderii minerilor din Valea Jiului – 1977.

Fostul lider al minerilor din Valea Jiului, Costic Dobre, a declan at în anul 2006 un scandal declarând c , în 1990, Virgil M gureanu i-ar fi cerut s -l asasineze pe generalul de securitate Emil Macri.

În replică, fostul șef al SRI l-a acuzat pe Costic Dobre că ar fi fost turnător la Securitate și că ar fi delapidat 15.000 lire sterline de la Ambasada României din Londra. Dobre a recunoscut că în 1992 a fost condamnat la 5 ani de închisoare, dar acuzațiile ar fi fost susținute cu probe false. Astăzi, Costic Dobre, botezat „Ioan”, este și cetățean englez.

Echipa de istorici coordonată de Vladimir Tismăneanu a comis cel puțin o eroare în raportul de condamnare a regimului comunist, document dat publicității la sfârșitul anului 2006. Astfel, încercând să prezinte revolta minerilor din Valea Jiului, izbucnită în august 1977, autorii raportului au reprodus, fără o cercetare amănunțită, numele unuia dintre liderii mișcărilor greviste ca fiind Ioan Dobre. Dacă ar fi consultat cu seriozitate documentele din arhive, istoricii lui Tismăneanu n-ar fi căzut în plasa dezinformărilor esute de fosta Securitate cu privire la identitatea reală a unuia dintre conducătorii greviștilor din Valea Jiului. Astfel, membrii comisiei ar fi aflat că, imediat după greva din 1977, a fost lansat zvonul că unul dintre liderii minerilor se numea Ioan Dobre, iar, ulterior, zvonul a fost completat cu „informație” privind moartea accidentală a acestuia. În realitate însă, „Ioan” era Costic și nu murise, ci intrase în anturajul lui Virgil Măgureanu, pe atunci asistent universitar la Academia „Ștefan Gheorghiu”.

Ulterior, în 1990, Costic Dobre a redevenit disident, ridicându-se împotriva FSN și a lui Ion Iliescu, el fiind apoi constrâns să ceară azil politic în Marea Britanie.

Gestul l-a costat destul de scump pe proaspătul azilant, Dobre fiind acuzat de delapidarea câtorva mii de lire sterline de la Ambasada română din Londra, unde a funcționat o vreme ca angajat. Pe baza acestei acuzații, în 1992 Costic Dobre a fost condamnat, în lipsă, la 5 ani de închisoare de către Judecătoria Sectorului 2 București. După 14 ani de tăcere, Dobre a revenit în atenția opiniei publice din România când, printr-o scrisoare adresată ziarului „Gardianul”, el a făcut dezvăluiri incendiare

despre fostul ef al SRI Virgil Măgureanu și despre complotul anticeauist în care a fost atras de către acesta. Dobrescu l-a acuzat în public pe Măgureanu că, în 1990, i-ar fi cerut să-l asasineze pe fostul ef al Direcției a II-a a Securității, generalul Emil Macri. Măgureanu a afirmat că l-a cunoscut pe Costică Dobrescu, dar că, după ce l-a atras în anturajul său, acesta ar fi devenit informator al Securității, în legătură cu generalul Macri, cel care se ocupa de anchetarea grupului grevist din Valea Jiului. Mai mult, Măgureanu a afirmat că Dobrescu ar fi furnizat Securității informații inclusiv cu privire la activitatea grupului Iliescu-Măgureanu care complota împotriva lui Nicolae Ceaușescu.

Reproducem, mai jos, controversatul fragment din Raportul Tismăneanu cu privire la greva minerilor din Valea Jiului (pag.347-348):

„Trebuie menționat că greva minerilor din Valea Jiului a fost, în esență, o grevă defensivă, provocată de revenirea la programul de lucru de opt ore, nerespectarea zilelor de repaus, penalizările pentru nerespectarea normelor cu până la 30-35% din salarii, în sprijinul legislației privind pensionarea – este vorba de Legea 3 din 30 iunie 1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistență socială – pe fondul înrăutățirii generale a condițiilor de muncă și de viață din Valea Jiului. Greviștii au ales un comitet de grevă condus de trei persoane: doi ingineri – Ioan Dobrescu și Jurca, precum și „o femeie din activul de partid și de UTC de la Lupeni”. A fost înființat și un post de coordonare a grevei, în clădirea unei stații de pompare de la mina Lupeni.

Cei trei lideri improvizați ai minerilor au pregătit o listă de 17 revendicări, aprobată de ansamblul participanților, pe care au cerut să o prezinte personal lui Nicolae Ceaușescu. Pe data de 2 august, autoritățile au trimis la fața locului, pentru a negocia cu greviștii, o delegație compusă din înalți demnitari, condusă de doi membri CPEX: Ilie Verde, prim-vicepreședinte

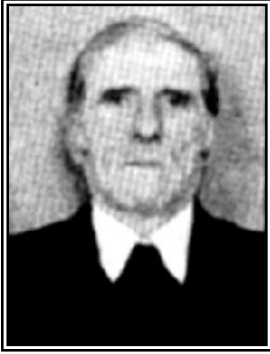
al Consiliului de Mini tri, i Gheorghe Pan pre edintele Consiliului Central al UGSR i ministru al Muncii.

Tratativerel îns e ueaz , minerii exprimându- i neîncrederea total în echipa respectiv . Au fost lua i ostatici i obliga i s -l contacteze telefonic pe Ceau escu, pentru a-i cere s vin la fa a locului. A doua zi, pe 3 august, acesta a sosit în Valea Jiului. Aflat în fa a grevi tilor, Ceau escu a fost constrâns s se declare de acord cu toate revendic rile acestora, inclusiv cu cererea de a nu pedepsi pe nimeni pentru participarea la grev . În consecin , minerii au decis s reia lucrul, unii intrând în schimb chiar în aceea i zi”.

...În 1981, Costic Dobre, dup mai multe încerc ri e uate de a- i continua studiile, a fost în tiinat de Miu Dobrescu, prim-secretarul P.C.R. Dolj, c singura facultate la care poate fi admis este coala de activi ti comuni ti „ tefan Gheorghiu”. Dobre a urmat, la f r frecven , cursurile acestei instituii, Securitatea având grij , în paralel, s -l compromit definitiv în ochii ortacilor. În decembrie 1989, Dobre a fost trecut pe lista neagr a indezirabililor, cu atât mai mult, cu cât inten iona s -i dirijeze pe mineri în alt direc ie decât cea aleas de FSN. Imaginea creat de Securitate i de activi tii P.C.R. i-a determinat pe ortacii din Valea Jiului s nu-i mai recunoasc autoritatea i chiar s -l vâneze prin Bucure ti, cu r ngi i topoare, pe 13-15 iunie 1990.

În mai 1990, el a solicitat un post în MAE i a fost angajat ca arhivist. La angajare, el a primit o recomandare extrem de favorabil din partea lui Virgil M gureanu, dovad c directorul SRI nu avea atunci date despre a a-zisul trecut de „turn tor” al lui Dobre. Câteva luni mai târziu, în octombrie 1990, Costic Dobre a cerut i a primit azil politic în Marea Britanie. Ast zi, el face dezv luiri senza ionale privind trecutul s u i arunc o nou lumin asupra implic rii lui Virgil M gureanu în evenimentele din decembrie 1989.

EROII DIN 1977 MOR DE FOAME

Revolta minerilor din 1977 a reprezentat prima criz major a regimului Ceau escu. Astfel, în ziarul vertical „Jurnalul na ional” nr. 3409, din data de 28 iulie 2004, pag. 8-9, jurnalistul Doru Cobuz îi ia un interviu lui Vasile Caila – sector IV produc ie I.M.Lupeni, pe care îl reproducem aici: „Nu prea stau prin cas c n-am ce mânca!”. Caila îi pierduse un fiu cu dou zile mai devreme de revolta minerilor într-un accident auto i de aceea oamenii spun c el de durerea lui i b utur a fost împins la revolt , dar cu excep ia lui Ioan Todera cu, care acum îi duce zilele într-o m n stare, el este singurul supravie uitor dintre liderii minerilor de la Lupeni. Totul începuse cu un vecin care a venit s îl anun e ce se întâmpl la min . S-a dus acolo în ciuda opozi ie so iei. Cunoscut de mul i dintre oameni, vânjosul ardelean a ajuns repede la tribun i a câ tigat aten ia ortacilor. „Eu l-am luat pe Verde cu mai mul i mineri i l-am adus la Consiliul Popular s vorbeasc cu Ceau escu s vin aici!”, poveste te b trânul miner, ar tând cu degetul zona g rii unde era pe atunci prim ria. A doua zi dup plecarea lui Ceau escu, minerii s-au întors la munc cu promisiunea efului statului c nimeni nu va p i nimic. Caila tie c lucrurile nu au stat a a: a fost condamnat la 2 ani i jum tate de pu c rie, transforma i în pedeaps la locul de munc , mina B rb teni, unde a fost încadrat dup ce vreme de 3 luni nu a putut s se angajeze nici m car pentru m turatul str zilor.

„Cercet rile de aproape” ale Securit ii, b t ile i domiciliul for at în Lupeni pe care n-a avut voie s -l p r seasc l-au pus pe Caila în corzile regimului. Oamenii îl scuipeau pe strad

îndoctrina și îi doar câțiva dintre cei care i-au ascultat vorbele în 2 și 3 august, cei care nu au fost detașați în altă parte, nu au dispărut în accidente sau pușcării, înțitau adevăratele părți. Bătălia minieră mai are o singură durere: poarta 2, aceea unde Ceaușescu a dat cu ochii de furia oamenilor, este acum pierșit și riscă să se distrugă. "Acela este un monument de istorie", spune Vasile Caila (74 de ani în 2004). Poate s-o îngrijii cineva să fie pierșit pentru a aminti de zilele când minerii l-au obligat pe Nicolae Ceaușescu să spună doar ce-au vrut ei".

Deși cei mai mulți martori și participanți susțin că totul ar fi început la Aninoasa, când minerii au refuzat să intre în subteran, alți martori acreditează totuși ideea că totul a izbucnit chiar la Lupeni.

Cu foarte puține excepții, eroii sunt puși în lumini diferite, aproape la fiecare reluare a discuției. Liderul minerilor la un moment dat, Icătuș Costică Dobre, este considerat astăzi "trădător", indiferent de cine îi povestește. Dobre a urmat după aceste evenimente cursurile Academiei de Științe Politice "Ștefan Gheorghiu" și a devenit un instrument al regimului. Lista cu revendicări care a fost prezentată lui Ceaușescu, deși are o poveste plină de detalii, nimeni nu pare să-și amintească că a fost de lungă. Variantele indică un număr între 14 și 22 de puncte/doleanțe care i-au așteptat rezolvarea. Sosirea șefului statului în acele condiții a fost un eveniment imposibil de uitat, dar și principala victorie a protestatarilor, variantele spun că acesta a stat printre mineri între 45 de minute și mai multe ore. Cu atât sunt mai greu de contabilizat repercursiunile suferite de mineri: mulți au fost judecați pentru acuzații care nu au nici o legătură cu cele întâmplate în colonia „Ștefan” din Lupeni. Cei mai mulți au dispărut, fiind mutați la alte mine din vale sau chiar mai departe. În ședința publică din 16 septembrie 1977, completul de judecată format din: Comandant Aurel – președintele instanței, Drulă Lucian – judecător, Oprean Mircea – procuror, Deli Maria – grefier, în Dosarul nr.3573/1977 de la Judecătoria

Petro ani a pronunțat următoarea sentință penală, nr.495/1977, astfel:

I. Condamnă pe inculpatul Daradics Petru – fiul lui Mihai și Maria, născut la 15 august 1934 în comuna Bodoc, județul Covasna, cetățean român, studii 5 clase, stagiul militar satisfăcut, căsătorit, are 3 copii minori, fără antecedente penale, fost angajat la I.M.Lupeni, domiciliat în Lupeni, str. Viitorului nr.28, ap.15, județul Hunedoara, la 1(un) an și 6(ase) luni închisoare pentru infracțiunea de vătămare corporală prevăzută și pedepsită de art.181 cod penal;

- 4(patru) ani închisoare pentru infracțiunea de ultraj contra bunelor moravuri și tulburarea liniștii publice prevăzute și pedepsite de art. 321 din codul penal;

În baza art.33 lit.b din codul penal, inculpatul urmează pedeapsa cea mai mare, de 4(patru) ani închisoare.

II. Condamnă pe inculpatul Dabelea Alexandru - fiul lui Ion și Sanda, născut la 14 iulie 1935 în comuna Stănești, județul Gorj, cetățean român studii 4 clase, înapținat serviciul militar, căsătorit, nu are copii, deși în fapt, fără antecedente penale, domiciliat în Vulcan, str.Ghe. Barișiu, nr.16/1, fost angajat la I.M.Lupeni, la:

- 1(un) an închisoare pentru infracțiunea de vătămare corporală prevăzută și pedepsită de art.181 din codul penal;

- 3(trei) ani închisoare pentru infracțiunea de ultraj contra bunelor moravuri și tulburarea liniștii publice, prevăzută și pedepsită de art.321 al.2 din codul penal;

În baza art.33 lit.b din codul penal inculpatul urmează să execute pedeapsa cea mai mare de 3(trei) ani închisoare.

III. Condamnă pe inculpatul Todera cu Ioan – fiul lui Constantin și Ioana, născut la 18 mai 1936 în comuna Opriștea, județul Vaslui, cetățean român, studii 4 clase, căsătorit, are 6 copii minori, serviciu militar satisfăcut, fost miner la I.M.Lupeni, fără antecedente penale, domiciliat în Lupeni, str. Castanilor nr.105, jud. Hunedoara, la:

- 1(un) an și 6(luni) închisoare pentru infracțiunea de vătămare corporală, fapt prevăzut și pedepsit de art.181 cod penal;

- 4(patru) ani închisoare pentru infracțiunea de ultraj contra bunelor moravuri și tulburarea liniștii publice prevăzute și pedepsite de art.321 al.2cp. În baza art.33 lit.b cod penal inculpatul execută pedeapsa cea mai mare, de patru ani închisoare.

IV. Condamn pe inculpatul Sortan Ioja, fiul lui Maria, născut la 9 mai 1933 în Vulcan, județul Hunedoara, cetățean român, studii 4 clase, stagiul militar satisfăcut, fost mecanic la I.M.Lupeni, căsătorit, cu un copil minor, recidivist, domiciliat în Lupeni, str.Plevnei, jud. Hunedoara, la:

- 3(trei) ani închisoare pentru infracțiunea de ultraj contra bunelor moravuri și tulburarea liniștii publice, prevăzut și pedepsit de art.321 al.2 cod penal, cu aplicarea art.37, lit.a din codul penal.

În baza art.3 din Decretul nr.222/1976 ridică beneficiul grațierii pedepsei de 1(un) an aplicat inculpatului prin sentința penală nr.830/4 noiembrie 1976 a Judecătoria Petroani. Constată că această pedeapsă de 1(un) an închisoare este grațiat potrivit art.2 și 3 lit.b din Decretul nr.115/1977. Atrage atenția inculpatului asupra consecințelor ce decurg din nerespectarea dispozițiilor art.12 din Decretul nr.115/1977.

V. Condamn pe inculpatul Caila Vasile – fiul lui Ion și Anica, născut la 17 iulie 1930 în comuna Chimitelnic, județul Mureș, cetățean român, studii 4 clase, căsătorit, are un copil minor, cu antecedente penale, domiciliat în Lupeni, str.Tudor Vladimirescu, bloc D-3, ap.4, jud.Hunedoara, la:

- 2(doi) ani și 6(ase) luni închisoare pentru infracțiunea de instigare publică și apologia infracțiunilor prevăzute și pedepsite de art.32, al.1c.p.

În baza art.1 din Decretul nr.218/1977 raportat la art.86/1 și următorii din codul penal, dispune ca inculpații să execute prin

munc corec ional , într-o alt unitate socialist , prin efectuarea unei activit i productive.

Atrage aten ia inculpa ilor pedeapsa accesorie prev zut de art.64, lit.a,b,c, din codul penal, iar în conformitate cu art.71 din codul penal aceste drepturi se interzic din momentul din care hot rârea de condamnare a r mas definitiv i pân la terminarea execut rii pedepsei.

În baza art.113, lit.a,c din codul penal, dispune confiscarea a dou cu ite i un briceag, corp delict.

În baza art.191 cod procedur penal , oblig pe inculpa i la câte 200 lei cheltuieli judiciare c tre stat.

Dat i pronun at în edin public la 16 sept.1977, la sediul Judec toriei Petro ani.

Tot în aceast edin public s-a pronun at i sentin a penal nr.497/1977, în care au fost condamna i urm torii:

- Guzu Vasile, ajutor miner I.M.B rb teni
- Costache George, vagonetar I.M.B rb teni
- Flaman Adolf, miner I.M.B rb teni
- Dumitrache Gheorghe, miner la I.M.B rb teni
- Maniliuc Gheorghe, miner I.M.Aninoasa (sentin a nr.494/1977)
- Nagy Carol, miner la I.M.Vulcan (sentin a nr.498/1977)
- Silvester Cornel, miner la I.M.Vulcan
- Petaca Petru, miner la I.M.Vulcan

**ING. MIRON REBEDEA – EF SECTOR
DESCHIDERI, PREG TIRI, INVESTI II LA
I.M.LUPENI ÎN PERIOADA 1975-1977**

Ing. Miron Rebedea s-a n scut în 12 noiembrie 1932 în comuna Voite ti-B l ne ti, din jude ul Gorj. Pân în anul 1943 a f cut 4 clase primare în comuna natal , dup care a continuat coala la Petro ani, la coala general „I.G.Duca”. Apoi a intrat la Liceul teoretic-mixt Petro ani, pe care l-a absolvit în 1952. În acest an a reu it la Institutul de Mine din Petro ani, Facultatea de Mine, sec ia topografie, pe care o absolv în 1957 iunie, la Bucure ti (Institutul de Mine se mut la Bucure ti, în localul fostului liceu „Carmen Sylva”, strada erban Vod (ast zi în acest local este Conservatorul), formându-se astfel Institutul de Mine Bucure ti care a înglobat Facult ile de Mine, Electromecanic Minier , Prepararea C rbunelui i Economie Minier de la Institutul de Mine din Petro ani, Brad i Timi oara, precum i Sec ia minier din cadrul Politehnicii Bucure ti. Institutul de Mine Bucure ti a func ionat în perioada 1952-1957 iar primul rector, de fapt i ultimul, a fost prof.dr.ing.Petruilian).

Din 1957 a venit la Combinatul Minier Valea Jiului unde, a fost repartizat la mina Lonea, direct pe func ia de topograf de sector (sectorul III Valea Arsului) unde a stat pân în 1970 (6 ani topograf sector la sectorul III, sectorul IV i investi ii, adjunct ef de sector la investi ii, ef sector).

În 1970 este transferat la I.M.Livezeni ca inginer ef produc ie-investi ii, unde lucreaz pân în anul 1975. Din 1975 a fost numit ca ef sector deschideri-preg tiri-investi ii la

I.M.Lupeni. Acest sector era cel mai mare din Valea Jiului, avea 14 grupe foarte bune de investi ii, cu care i-a realizat sarcinile de plan lun de lun . Datorit rezultatelor bune pe care le ob ine la I.M.Lupeni, este readus în 1978 ca inginer ef produc ie la I.M.Livezeni desf urându- i activitatea pân în 1979, dup care este numit în cadrul C.M.V.J. ef serviciu protec ia muncii, apoi ef serviciu produc ie, pentru ca la data de 31 martie 1989 s ias la pensie. Referitor la evenimentele fierbin i din august 1977, ing. Miron Rebedea, martor ocular al acelor clipe pline de istorie, î i aminte te:

„La sfâr itul lunii iulie 1977, în data de 31, am intrat în min , de diminea , împreun cu topograful de sector, normatorul i maistrul de revir la sectorul de preg tiri-deschideri-investi ii de la I.M.Lupeni, pentru a prelua lucr rile brig zilor. În jurul orelor 14,20, am ie it din min i am r mas la biroul de la sector, pentru a definitiva actele de preluare a lucr rilor din cadrul sectorului. La orele 17,30 când am ie it s merg la autobuzul de Petro ani, pentru c eram navetist, am observat în curtea minei un grup de mineri care discutau pe un ton destul de tare i vehement despre problemele lor cu pre edintele comitetului de sindicat, maistrul Ioan Savu. V zând i doi mineri de la sectorul meu, m-am oprit i am întrebat ce s-a întâmplat. Mi-au spus c au fost informa i c pe luna iulie nu vor primi salariu decât jum tate, de i lucraser 8 ore/zi, program normal. Am intervenit i le-am spus c aceast problem nu se poate rezolva acum, pe loc dar mâine diminea vom vedea ce se poate rezolva.I.M.Lupeni avea la acea dat în jur de 600 de cazuri de mineri-pensiona i cu gradul III. Venise o Circular de la Centala C rbunelui Petro ani în care se specifica c începând cu luna iulie pensionarii-mineri de gr.III vor lucra 4 ore/zi pentru care vor primi retribu ia necesar . Cum luna iulie era deja la sfâr it, minerii lucraser 8 ore/zi în condi ii normale de lucru i nu se putea respecta aceast dispozi ie.

Ec. Nicolae Gomoï, contabilul ef al întreprinderii, a considerat c minerilor s li se pl teasc integral ceea ce au lucrat în subteran în cursul lunii iulie i s se re în plata pensiei gr.III pe luna iulie, iar începând cu 1 august 1977 s se respecte lucrul cu 4 ore/zi i plata pensiei gradul III integral.

Pe data de 1 august 1977, la orele 6 diminea a, m-am oprit la dispeceratul minei i am întrebat dac au avut loc ceva evenimente tehnice. De la Dispecerat am observat c incinta minei este plin de muncitori, ace tia fiind to i pensionari de gradul III din schimbul I care nu au mai intrat în min . În timp ce eram la dispecer a ap rut contabilul ef Gomoï c ruia i-am spus, textual: „- Nicule, nu te duce la birou, c te lin eaz muncitorii! – Aaa..nu mi-e fric !”. N-a ascultat i cum a coborât sc rile, în fa a monumentului a fost luat pe sus i dus la Poarta nr.2 în ghereta portarului i închis acolo. Singurul cadru de conducere de la I.M.Lupeni, prezent în mijlocul muncitorilor a fost ing. ef Ileanu Ioan (1927-1982), care le explica celor în cauz c singura solu ie este de a se a tepta organele competente de decizie pentru a se rezolva problema. Dup ora 8 a ap rut primul secretar al Comitetului or enesc P.C.R. Lupeni, Ioan Ghinea care a purtat discu ii cu muncitorii. În schimbul III al zilei de 1 august 1977 nu a mai intrat nimeni în subteran, decât personalul de control al locurilor de munc . Subliniez c din data de 1 august, diminea a, nu am mai plecat acas . În 2 august 1977, diminea a, la ora 5, a sosit la mina Lupeni, Clement Negru – primul secretar al Comitetului municipal de partid Petro ani, care, a discutat cu minerii i i-a informat c va veni Ilie Verde – prim-vice-prim ministru al guvernului, împreun cu ministrul minelor Constantin B b l u, i au pornit spre sala „Palatului Cultural” din Lupeni.

Ajun i la Poarta nr.2, minerii au refuzat s ias din curtea minei i l-au obligat pe Negru s se discute la Poarta nr.2, improvizându-se o tribun deasupra gheretei portarului. Când au ajuns la Lupeni, în jurul orelor 10,30, Ilie Verde i

Constantin B b l u, s-au urcat pe tribuna improvizat , dotat cu microfon i sta ie de amplificare cu megafoane montate în toat incinta minei. B b l u i-a dat haina jos, spunând c i el este miner i lupt pentru drepturile lor i vrea s discute cu minerii ce probleme sunt. Minerii n-au acceptat s se discute cu ei scandând „S vin Ceau escu!”. Nicolae Ceau escu se afla la Neptun. Ilie Verde a fost chemat la telefon de Nicolae Ceau escu la Oficiul PTTR Lupeni, aflat imediat lâng pod, pe partea dreapt , unde s-a deplasat cu o escort de minerii.

Ilie Verde „a discutat” cu Nicolae Ceau escu, i-a relatat situa ia i i-a spus f r echivoc c „minerii solicit prezen a lui la Lupeni”.

În ziua de 2 august 1977, a ap rut la sediul Comitetului or enesc de partid Lupeni...Costic Dobre, însotit de minerii de la I.M.Paroeni. Aici au întocmit o list de revendic ri. Ca un fapt divers vreau s ar t c în diminea a zilei de 2 august 1977 m-am deplasat la magazinul din Colonia „ tefan” s cump r ceva de mâncare. Am mai g sit în magazin 10 pâini, 2 kg de zah r, 2 sticle de ap mineral i un borcan cu gem. În zilele de 1 i 2 august toate alimentele din magazin au fost cump rate de locuitorii din colonie de team c nu vor mai avea ce mânca. Negru mi-a solicitat un ceai i o felie de pâine, deoarece suferea cu stomacul. Pe Ilie Verde i Constantin B b l u, minerii i-au inut pe tribuna improvizat de la Poarta nr.2, unde au purtat discu ii, fiecare miner având diferite probleme personale. Pe lâng minerii prezen i de la mina Lupeni, au ap rut i muncitori de la construc ii, drumuri, CFR, to i având nevoie de cas , aragaz, butelie, etc.

Din data de 2 august 1977 s-a format un colectiv de organizare a întâlnirii cu Nicolae Ceau escu (sta ie de amplificare, s-a f cut o poditur în strada de la Poarta 2, din strad pân la incinta minei). Muncitorii s-au împânzit prin curtea minei, majoritatea aflându-se pe stivele de lemn din depozit unde fumau i stigau fel i fel de lozinci. Nu am auzit

strigându-se „Jos comunismul!”. Permanent prin stația de amplificare se atrage atenția oamenilor să nu se mai fumeze, deoarece ar putea să se producă incendii datorită materialului lemnos.

În jurul orelor 13-13,30 a sosit Nicolae Ceaușescu, în ziua de 3 august 1977, care s-a urcat, direct pe tribuna improvizată de unde le-a vorbit minerilor. Costică Dobrescu de la I.M. Paroșeni a dat citire celor 22 de revendicări, care au fost strict social-economice. Nicolae Ceaușescu a fost de acord, dar a cerut, să se constituie un colectiv care să întocmească un plan de măsuri pentru realizarea celor revendicate. Reîn Costică Dobrescu a zis să se treacă la programul de lucru de 6 ore/zi din data de 8 august 1977.

Aceste revendicări nu puteau fi realizate imediat, au necesitat o serie de lucrări premergătoare acestora. Mănușăc Minerii de la fronturile de lucru s-au manifestat din tot sufletul, fiind alături de ortacii lor care se aflau în situația nemiloasei legi a pensiilor de gradul III. Este adevărat că minerii l-au apostrofat pe Ceaușescu dar mănușăc nu au fost altercații sau cazuri de răni de nici o parte.

Datorită acestei greve de la Lupeni, sistemul comunist a trebuit să înseam de importanța muncii de minerii de cei care o efectuează ”.

Discuție purtată în data de 26.06.2007 la Petroșeni.

**EC. CLEMENT NEGRU – PRIM SECRETAR AL
COMITETULUI MUNICIPAL P.C.R. PETRO ANI,
PRE EDINTELE CONSILIULUI POPULAR AL
MUNICIPIULUI PETRO ANI**

Negru Clement s-a n scut în 26 ianuarie 1926 în comuna Ciugud, jude ul Alba, într-o familie cu 4 copii (3 b ie i i o fat). A venit în Valea Jiului ca voluntar pe antierul Na ional Bumbeti-Livezeni în anul 1948. A f cut armata între anii 1948-1951 la Constan a în Marina Militar . Dup armat s-a angajat la Combinatul Siderurgic Hunedoara, lucrând ca...strungar. A intrat în rândurile P.C.R. în 1953. În 1957 face coala de partid, 6 luni, la Deva, pentru ca apoi în 1958–1959 s absolve un curs special de filozofie la coala de partid Bucure ti. A terminat această coal ca ef de promo ie, r m nând în cadrul colii ca...asistent! (Nici prin gând nu i-a trecut vreodat s se fac activist de partid). Au început s -i propun s activeze ca secretar de partid la Ministerul Culturii, la Academia Român , la Agerpress, la una din ambasadele României, etc.

Le-a refuzat politicos pe toate r mânând asistent la catedra de filozofie a colii de partid „ tefan Gheorghiu” din Bucure ti. (Ciudat i curios totodat : în cadrul colii de partid „ tefan Gheorghiu” erau foarte pu ini români. Proporie covâr itoare, de 80-90% dintre cadre, erau de alte etnii. Rector era doamna Ziua Brâncu).

La 30 noiembrie 1959 se c s tore te la Bucure ti, sectorul I, cu Maria (n scut în 1939 la cârligele, jude ul Vrancea) pe care o cunoscuse la...Hunedoara. So ia sa f cea parte dintr-o familie cu 7 copii. Datorit ritmului infernal de lucru i a sistemului

defectuos de acoperire a orelor de învățământ din cadrul catedrei de filozofie s-a îmbolnăvit și a fost „nevoit” să-și dea demisia pentru a merge...în producție, la Deva. Asta în anul 1960. A preluat apoi funcția de director de cabinet de partid la raionul Haeg. Marea bucurie din această perioadă a fost nașterea primului copil la 20 ianuarie 1961, Felicia, născută la Haeg. La 26 octombrie 1961 a fost ales secretar cu probleme de propagandă la Petroani. Între anii 1963-1966 a urmat cursurile școlii superioare de partid „Ștefan Gheorghiu”, fiind șef de promoție.

După absolvire se întoarce instructor de partid pentru Petroani. În perioada 1966-1969 este ales secretar cu probleme de propagandă la proaspătul municipiu Petroani (declarat municipiu la 1 martie 1968). În 27 aprilie 1968 și se naște al doilea copil, la Petroani, cruia cu mândrie i-a pus numele de Dan (Dan Negru este prof.univ.dr.ing. în electronică la Universitatea din Wisconsin. Locuiește în orașul Madison. Este căsătorit cu...Cristina Avramescu și are 2 băieți de toată frumusețea. În casă se vorbește românește).

În luna decembrie a anului 1969 este chemat la C.C. al P.C.R., unde a fost propus pentru funcția de prim-secretar al Comitetului municipal P.C.R. Petroani, funcție pe care a îndeplinit-o până în martie 1979. De remarcat, în 1971 absolvă Academia de Științe Economice București, devenind licențiat în economie.

Din 1 aprilie 1979 lucrează în cadrul Combinatului Minier Valea Jiului ca economist, apoi șef serviciu până în 1 august 1986 când iese la pensie. Filozofia vieții, economistul Clement Negru a rezumat-o în cuvintele: „Binele și Răul sunt categorii filozofice, etice și morale cu totul și cu totul relative. Evenimentele, fenomenele care ne afectează devin „bune” sau „rele” în funcție de poziția fiecărui individ vis-a-vis de realitatea pe care o trăiește. Schimbările care au avut sau au loc pentru unii sunt excelente, pentru alții indiferente sau pentru

cei alții o catastrofă. Fiecare judecă în funcție de poziția socială în care se află, funcție de bunurile materiale, mobile și imobile de care dispune individul, adică de opulența sau sărăcie în care trăiește. Omul nu a spus și nu va spune niciodată tot ceea ce gândește, indiferent de sistemul social în care trăiește. S-a autocenzurat și se va autocenzura întotdeauna după criteriile de ordin moral, etic, politic, cultural”.

La venerabila vârstă de 81 de ani împliniți, este fericit că familia dumnealui este realizată. Prin muncă cinstită. Are 1 apartament la bloc, o soție iubitoare și niște copii minunați. De nepotii ce s-au mai spus, 2 băieți din partea băiatului și o fetiță din partea fiicei.

Îmi e mai mare dragul să-l vezi pe bunic cum încearcă să-ți învețe nepoții să spună zilele săptămânii în limba engleză. Aceasta este biografia neromanată a unui om care a trăit în vremuri tulburi, înceoate. Dar nu și-a pierdut demnitatea. De multe ori îl vezi în parcul orașului. Sobru și drept. „Ce repede îmbătrânește Petroaniul nostru!”. Referitor la evenimentele din 1-3 august 1977, petrecute în Valea Jiului, ec. Clement Negru, îți amintește:

„Luni, în data de 1 august 1977, m-am aflat în schimbul I (de 8 ore) în subteranul minei Paroani, însoțit de directorul minei, ing. Traian Avramescu (1936-1992). M-am deplasat aici datorită unei scrisori primite de la Comitetul municipal de partid Petroani și am vrut să stau de vorbă cu petentul la locul lui de muncă.

În jurul orelor 11,30-12 am fost sunat în subteran să vin de urgență la Intreprinderea Minieră Aninoasa pentru niște lucruri deosebite pe care nu mi le poate comunica la telefon. Am ieșit din subteranul minei Paroani și m-am deplasat la mina Aninoasa. Când am ajuns aici, era multă lume strânsă în sala de apel (la intrarea în schimbul II) care susținea că nu sunt de acord cu prevederile noii legi a pensiilor (Legea nr.3/30 iunie 1977).

Astfel, prevederea în lege că ieșirea la pensie limitată de vârstă se va face la 52 de ani și nu la 50 de ani la cerere cum era până atunci și faptul că se aduceau modificări substanțiale în ceea ce privește pensia de invaliditate pentru mineri gradul III.

Minerii au început să fie revoltați încă din momentul publicării proiectului de lege a pensiilor. Se afecta astfel interesul întregului personal din minerit. Manifestările au avut loc spontan, deci nu a existat vre-un anumit conducător. Reacțiile minerilor au fost imprevizibile. Eu le-am promis minerilor că în data de 3 august 1977, la orele 15 voi reveni la mina Aninoasa să le comunic ce s-a rezolvat din nemulțumirile lor.

De la Aninoasa am plecat la Petroani, unde a avut loc o discuție cu activiștii de partid, în care s-a hotărât informarea organelor județene de la Deva, cu rugămintea de a se informa C.C. al P.C.R. București (ca un fapt de neîncredere, menționez că județeanul de partid nu a informat Bucureștiul așa cum au promis. Am încercat eu să informez C.C. al P.C.R., însoțit de serviciu, când i-am spus despre ce-i vorba mi-a zis că n-are pe cine să informeze, că toată lumea e acasă. Sunt convins că și se pare o glumă proastă sesizarea mea!).

În dimineața zilei de 2 august 1977, orele 4 dimineața, s-a primit telefon de la Intreprinderea Minieră Lupeni, că minerii nu vor să intre în subteran și sunt strâniți în sala de apel. În momentul când am ajuns la Lupeni se făcuse ora 5. Contabilul șef al minei Lupeni, ec. Nicolae Gomoii, le explica minerilor că este obligat să aplice legea. Se discuta în continuare pe grupuri, minerii fiind răspândiți prin curtea acesteia.

Marți, 2 august 1977, a venit la Lupeni, Mircea Lucaci – secretarul cu probleme organizatorice al județului Hunedoara care-l înlocuia pe primul secretar al județului Hunedoara care-l înlocuia pe primul secretar al județului Ilie Rădulescu, care se afla în concediu de odihnă la Karlovy-Vary.

În acea perioadă pre edinte al Comitetului Sindicatului I.M.Lupeni era maistrul minier Ioan Sav (1938-1996), secretar de partid – sing. Pavel Gheorghe Iuliu, director – ing. Muru Emil (1930-1994) aflat în spital, apoi ing. Feier Gheorghe (1929-1988), ing. ef min – ing. Ioan Ileanu (1927-1982), director tehnic produc ie – ing. Constantin Teodorescu (1928-2002), director tehnic mecanic – ing. Costache Titu Roman, ef sector investi ii – ing. Miron Rebedea, contabil ef – ec. Nicolae Gomoii. Prim secretar al Comitetului or enesc de partid Lupeni era Ioan Ghinea.

Cele 22 de revendic ri pe care le-au prezentat minerii au avut un profund caracter social-economic i nicidecum altfel, a a cum încearc s se r st lm ceasc . Aceast grev , pentru c a fost o grev în adev ratul în eles al cuvântului, nu a avut un caracter politic; în afar de acei care ast zi spun c s-a strigat „Jos comunismul!”, nimeni dintre zecile de mii de oameni afla i la mitingul de la Lupeni din 3 august 1977 nu a auzit o asemenea zicere. Dar oportuni ti au fost întotdeauna iar ast zi cu atât mai pu in ducem lips .

Am r mas în noaptea de 2 august 1977 la ora 2 a zilei de 3 august 1977, dup ce veniser minerii de la I.M.Paroeni. Ilie Verde (1925-2001), prim-viceprim ministru al guvernului în acea perioadă a ap rut mar i, 2 august 1977, în jurul orelor 10,30, împreun cu ing. Constantin B b l u – ministrul minelor –petrolului i geologiei (de la 27 ianuarie 1977 – 15 decembrie 1977). Am r mas la Lupeni pân la ora 3 noaptea. Ilie Verde l-a sunat pe Nicolae Ceau escu (1918-1989) s vin la Lupeni la solicitarea minerilor pentru c lucrurile „nu sunt chiar atât de simple”. La început Nicolae Ceau escu l-a refuzat categoric pe Verde spunând c trebuie s se preg teasc s plece la Moscova în 5 august 1977 i nu are timp de „manifest ri g l gioase”. Ilie Verde l-a sunat de vreo 3-4 ori pe Ceau escu. „Veni i, minerii refuz cu fermitate noua lege a pensiilor!”.

Nicolae Ceaușescu a consimțit cu greu să vină de la Neptun. A sosit dimineața la orele 9 ale zilei de 3 august 1977 la Petroani, unde a avut o întâlnire de lucru fulger cu activul de partid, după care a plecat la Lupeni. Fără știu, înainte de a ateriza elicopterul prezidențial pe vechiul stadion sportiv „JIUL”, au apărut în jur de 200-250 de soldați care s-au constituit în gard de onoare și i-au dat onorul lui Nicolae Ceaușescu. Nici până azi nu știu, cine i-a chemat, de ce, cu ce scop?!...

Ceaușescu a plecat la Lupeni cu mașina, însoțit și de alte mașini, unde a ajuns în jurul orei 13-13,30. Prim viceprim ministrul guvernului Ilie Verde se gândise să facă o întâlnire la „Palatul Cultural” dar minerii n-au fost de acord și au impus ca „intâlnirea” să se țină la vedere la Poarta nr.2 a minei Lupeni.

Se stabilise ca Ceaușescu să fie întâmpinat cu flori de niște pionieri, dar intenția s-a dovedit irealizabilă. La sosirea lui Ceaușescu minerii i-au făcut un culoar de acces care se închidea după ce trecea el. Nicolae Ceaușescu era foarte marcat de ceea ce se întâmpla. Mă tot întreb: „- Cum a fost posibil?!...”. Subliniez faptul că nu i s-a putut da nici un fel de raport. În scris precizez că înainte de a apărea Legea nr.3 referitoare la pensii i-am propus lui Petre Constantin, care era deputat în Marea Adunare Națională și membru în Consiliul Național al Oamenilor Muncii, Erou al Muncii Socialiste (din 1972), să susțină faptul că această lege să fie dezbatută în rândul oamenilor muncii, să se țină cont și de părerea lor.

Petre Constantin spre lauda lui, s-a înțeles de cuvânt și a susținut în întâlnirea C.N.O.M. la București această problemă. I-am spus și lui Ilie Verde despre acest lucru, iar Ilie Verde mi-a spus textual: „Negru, vezi-ți de treaba ta. Nu poți să schimbi tu legea!”.

Interesant este faptul că în cadrul unităților de preparare din cadrul Centralei Cărbunelui Petroani s-a prelucrat, cu întreg personalul, ca grupa a doua de muncitori să fie desfășurată,

deoarece locurile de muncă nu prezintă pericol și „grija pentru oamenii muncii a crescut foarte mult”. Într-un singur caz, petrecut la Preparația Petrila, un muncitor, membru de partid din ilegalitate, s-a opus categoric desființării grupei de muncă; în rest toți s-au obiectat și au fost de acord.

Printre cei care s-au aflat în fruntea minerilor nominalizez pe Costică Dobre de la I.M.Paroleni, Gheorghe Maniliuc (1931-1987) de la I.M.Aninoasa și pe Constantin Grădinaru de la I.M.Uricani (decedat după anul 2000). La tribuna ad-hoc de la Poarta nr.2 a minei Lupeni i-am dat cuvântul lui Costică Dobre, care a vorbit primul, a prezentat cele 22 de revendicări. Costică Dobre, după cum l-am văzut că s-a comportat la Lupeni, nu a fost cinstită față de ortacii săi. Am avut impresia că „a făcut ce i s-a spus”. De către cine, nu pot afirma cu certitudine, iar în bătăliile și presupunerile nu mă aventurez.

La revendicarea cu trecerea la programul de lucru de 6 ore, la început Nicolae Ceaușescu nu a fost de acord dar, până la urmă, minerii l-au determinat și i-au impus să aprobe cererea. Ceea ce m-a surprins, a fost faptul când, Costică Dobre a spus: „Lumea l-a huiduit pe Ceaușescu dar din drepturi se auzea vuietul mulțimii strigându-mi numele: Dobre...Dobre!”. Iată încă unul atins de morbul cultului personalității.

Se spun fel și fel de povești legate de faptul că cele 22 de revendicări ar fi fost scrise în apartamentul lui Costică Grădinaru la Uricani, că au fost bătute la masă în Consiliul Popular Lupeni, dar din ceea ce știu eu, revendicările respective au fost scrise de un ofițer de securitate care a notat esențialul din ceea ce solicitau minerii, a dat originalul lui Nicolae Ceaușescu iar o copie a ajuns la Costică Dobre.

În ziua de 5 august 1977, Costică Dobre a fost de acord să vină la Petroani la Comitetul Municipal de partid la discuții cu...Ilie Verde ! Ilie Verde, un „bun negociator”, l-a lăudat pe Dobre și chiar i-a spus că este un bun organizator. Ce s-a întâmplat mai departe numai ei doi știu.

Impresionanta solidaritate a minerilor l-a determinat pe Nicolae Ceau escu s se deplaseze la I.M.Lupeni împotriva voinei sale, s accepte o seam de revendic ri economice precum i modificarea coninutului unei Legi abia aprobate de Marea Adunare Na ional . Pentru perioada respectiv aciunea minerilor din Valea Jiului a fost un gest mai mult decâtmemerar: a fost un mare semn de întrebare pus în faa unei concep ii ce se dorea infailibile”.

*Discu ie purtat cu domnul Clement Negru
la Petroani în data de 5 iunie 2007*

Poz document din „Jurnalul Na ional” din data de 28 iulie 2004, nr. 3409.

EC. BÂRSAN IOSIF – CONTABIL EF AL CENTRALEI C RBUNELUI PETRO ANI

Iosif Bârsan s-a n scut la 12 februarie 1925 la Petrila-Lonea, într-o familie de mo i de la Ro ia Montan . Tat l s u, Traian (1898-1945) era copil de preot ortodox i a absolvit coala de conductori tehnici de la Zlatna, unde era C pitanatul Minier. Mama sa, Margareta Iavorski (1902-1992) era n scut la Lonea. În anii crizei economice mondiale 1929-1933, Traian Bârsan a deschis prima min particular de la Jie (lâng proprietatea preotului ortodox doctor Jura P un Marcu (1914-1997) în anul 1931.

Iosif Bârsan era cel de-al doilea copil al familiei Bârsan, primul fiind Traian (n scut în 1923 la Petrila-Lonea), viitorul ministru-adjunct la Ministerul Minelor.

Bârsan Iosif a urmat gimnaziul la Petro ani, apoi Liceul comercial la Ha eg, pe care-l absolv în 1943. În familie se stabilise de c tre tat l s u ca unul din b ie i s se fac inginer iar cel lalt...contabil! Dup absolvirea Liceului comercial este angajat la numai 18 ani la mina Lonea, de unde beneficiind de o burs reu e te s fie admis la Academia de tiin e Economice din...Bra ov, pe care o absolv în 1948 devenind licen iat în economie.

În 1949 este angajat contabil ef la minele de lignit Dierna-T t ru , jude ul Bihor, inginer ef produc ie fiind ing. Ioan Mineu, viitorul ministru al minelor în perioada 19 martie 1957 – 5 martie 1958. La Dierna-T t ru se producea bitum natural i ulei polar (vândut în China i India pentru lubrifierea...tunurilor!) care înghe a la o temperatur de -58⁰ C. Din anul 1954 ajunge contabil ef adjunct la Direc ia General a

Crbunelui și a întreprinderilor miniere Anina și Bebea). Din 1970 a fost contabil șef la Combinatul Minier Valea Jiului Petroani (unde era înglobat toată industria minieră din România) alături de mai vechea lui cunoștință, ing. Ioan Mineu, acum director general care îndeplinea și funcția de ministru adjunct (ministru industriei miniere, petrol și geologie în perioada 1 martie 1970 – 28 martie 1974 a fost Bujor Almasan). A rămas în funcția de contabil șef până în februarie 1989 când a fost schimbat din funcție și trecut pe post de consilier (A fost schimbat din funcție deoarece fiul său Adrian (născut în 1956 la Petroani) a „rămas” în Grecia în 1988, după care a plecat în Canada. Astăzi este un reputat cercetător, doctor în fizică).

La 1 martie 1990 a ieșit la pensie. După ce a ieșit la pensie a desfășurat activități ca persoană fizică autorizată, expert contabil, contabil consultant privatizare, contabil șef la Cooperativa „Unirea” Petroani, etc.

Pe lângă fiul cel mic, Adrian, mai are și o fată, Liana (născută în 1951 la Oradea) astăzi un reputat medic stomatolog în București. A fost cel mai longeviv contabil șef în activitatea de minerit. Este veteran de război, colonel în rezervă, decorat cu Crucea Comemorativă a celui de-al doilea război mondial. A făcut parte din batalionul 10 vânători de munte Vulcan, comandant fiind maiorul Busuiocescu. În prezent este membru al Asociației Veteranilor de Război Hunedoara, subfiliala Petroani.

Referitor la evenimentele din august 1977, economistul Iosif Bârsan își amintește:

„În luna iulie 1977 am fost plecat în delegație la minele din Gorj și Ploiești. Am fost informat că domnul Teacă Laurențiu, șeful Agenției Prevederilor Sociale din Petroani, a prelucrat Legea nr.3, referitoare la pensia de invaliditate de gradul III, cu toți contabilii șefi de la întreprinderile miniere din Valea Jiului. Această lege practic suspenda drepturile de a completa salariul

cu pensia de gradul III pentru a avea aceeași retribuție ca înainte de a fi avut pensie. Acest lucru afecta în jur de 7.000 – 8.000 de mineri.

S-a dispus verificarea tuturor acestor dosare cu pensie de invaliditate de gradul III, iar cei care nu mai pot lucra în subteran să fie scoși la suprafață, fără să se mai completeze salariul ca să ajungă la cel pe care l-au avut atunci când lucrau în subteran. Acest lucru pur și simplu i-a revoltat pe mineri care astfel și-au demonstrat atașamentul și solidaritatea lor față de ortacii lor de muncă hotărând să nu mai intre în mine și să declare grevă generală. Luni, 1 august 1977, când am venit la serviciu la Centrala Carbonului Petroani, am fost sunat de inginerul șef producție al I.M. Aninoasa, ing. Apostu Victor, că minerii s-au adunat în sala de apel și nu vor să intre în mine până nu vine cineva de la Centrală să le clarifice problemele.

L-am sunat pe domnul Negru Clement – primul secretar al Comitetului municipal de partid Petroani care se afla în subteran la I.M. Paroeni cu directorul minei, ing. Traian Avramescu. I-am cerut să vin neapărat la I.M. Aninoasa că sunt probleme deosebite. Împreună cu domnul Tecă Laurențiu și domnul Negru Clement ne-am deplasat la I.M. Aninoasa înainte de intrarea minerilor în schimbul II (de la orele 14-22) în jurul orelor 13-13,15, unde am fost primiți foarte rău.

Am fost amenințați și huiduiți. De la Aninoasa s-a dat telefon la ministrul minelor Constantin Băbuț care a spus că nu se poate face nimic, deoarece este lege și nu are nici o putere. Apoi a fost sunat Ilie Verde – prim-viceprim ministru al guvernului care ne-a spus că va veni în 2 august 1977 și solicităm să ne întâlnim la Polatițe (granița între județele Gorj și Hunedoara). La ora 5 a zilei de 2.08.1977 ne-am întâlnit la Polatițe cu Ilie Verde. Aici eram cu ing. Ioan Mineu, ing. Vasile Ogherlaci și Mircea Lucaci – secretarul cu probleme organizatorice al județului Hunedoara, venit în locul lui Ilie

R dulescu, care, era plecat în concediu de odihnă la...Karlovy Vary.

Am stat la sfat pe o piatră pe marginea Jiului și l-am informat pe Ilie Verde de problemele ridicate la Aninoasa. Între timp, domnul Negru Clement a trebuit să plece la Lupeni (la ora 5 era acolo) deoarece și acolo începuseră să apară nemulțumiri. Ilie Verde și Ioan Mineu s-au deplasat la Lupeni unde tîlc Verde a fost sechestrat în ghereta de la Poarta nr.2 a I.M.Lupeni. Eu și domnul ing. Vasile Ogherlaci ne-am deplasat la Central unde am așteptat mersul evenimentelor. Verde a fost obligat să ia legătura cu Nicolae Ceaușescu și nu a fost lăsat să dialogheze cu minerii. Ceaușescu îl tot refuza pe Verde spunându-i că trebuie să se pregătească pentru vizita din 5 august 1977 de la Moscova. Verde a insistat să vină în Valea Jiului. Nicolae Ceaușescu a venit în Valea Jiului în data de 3 august 1977, orele 9 dimineața, la Petroani, direct de la Neptun.

tîlc odată cu președintele Nicolae Ceaușescu au venit și au fost „cazași” la Spitalul Municipal din Petroani (aflat în construcție) 800 de securități. Ceaușescu după ce a avut o întâlnire cu activul de partid la Casa de Cultură a Sindicatelor Petroani a plecat cu mașinile spre Lupeni. Împreună cu ing. Vasile Ogherlaci am plecat și eu la Lupeni. Când a apărut Nicolae Ceaușescu la Lupeni, în jurul orelor 13-13,30, toată suflarea minerească, munții, apele, străzile, l-au huiduit pe Ceaușescu.

Ceaușescu, negru de suprare, s-a îndreptat spre tribuna ad-hoc unde era instalat un microfon și s-a adresat minerilor: „Tovarăși, nici în timpul capitalismului nu am fost primitivă și de urâtă ca acum!”. Pentru a nu se mai continua huiduielile, cineva s-a orientat rapid și l-a pus pe Costic Dobrescu, de la I.M.Petroani, să citească doleanțele minerilor la microfon. Cele 22 de probleme care, subliniez, au fost social-economice, i-am smuls lui Ceaușescu vorbe ca: „Vom analiza, tovarășii, le vom

aproba!". Men ionez c ın toat ăceast ădesf ăurare de for e nu s-a strigat nici-un moment „Jos comunismul!". Nemul umirile minerilor erau reale, dar niciodat ăn-au revendicat vre-o rezolvare politic ăa problemelor.

L-au ănjurat pe Ceau escu, l-au speria ăn a a hal dar nu s-au dat la brutalit ăi. Au fost mul umi i c ăeful statului le-a ascultat dolean ele. Aici erau prezen i minerii din toat ăValea Jiului, poate chiar i din alte bazine carbonifere. Nicolae Ceau escu a plecat de la Lupeni i a avut o edin ăde lucru la Petro ani cu activul de partid unde a trasat sarcinile ce urmau s se ănf ptuiasc ăn Valea Jiului. A fost vizibil afectat i sunt convins c ăceast ăgrev ăa minerilor i-a dat de găndit, fapt ce a dus la multe realiz ri ăn Valea Jiului dup ăaugust 1977.

La 2 s pt măni dup ă3 august 1977 a venit la Petro ani Ilie R dulescu, primul secretar al jude ului Hunedoara i a ănut o edin ăcu activul de partid la sal „Gheorghe Apostol" (actualul Teatru Dramatic I.D. Sărbu) unde „am fost acuzat c ăa fi singurul vinovat de ceea ce s-a ăntămplat la Lupeni". Dup ăedin ă, ămreun ăcu Clement Negru , Tec ăa Lauren iu i col. Simon – eful securit ăii jude ene, am fost chema i de Ilie R dulescu, care ne-a cerut s -l inform m exact de prevederile Legii nr.3 a pensiilor.

Spre sfâr itul ăntrevederii i-am pus o ăntrebare domnului Ilie R dulescu: „ – Dumneavoastr ădac era i ăn locul meu, n-a i fi aplicat ăceast ălege?!...". La căteva zile, ing. Ioan Mineu a fost schimbat din func ăia de director general i ministru adjunct, iar Ilie R dulescu primul secretar al Comitetului jude ean de partid Hunedoara a primit...alte ăns rcin ri. Eu am r mas ăn continuare contabil ăef, meserie pe care am f cut-o cu profesionalism. S-ar p rea c ăideea cu desfiin area pensiei de invaliditate gradul III ar fi fost a...Elenei Ceau escu!

Astea sunt ăn mare lucrurile pe care mi le aduc aminte despre fierbintele august 1977".

Petro ani, 11 iunie 2007

